

Da Milagrus fik sin skytshelgen i Cuba

Religionen santería, der er særligt udbredt i Cuba, er for den uindviede en mystisk størrelse, der er en blanding mellem afrikansk åndetro og katolicisme

SANTERÍA

► Santaria-religionen har sin oprindelse hos yoruba-stammen i Nigeria og kom til Cuba og Caribien med slaveskibene over Atlanterhavet. Slaverne tilbød oprindeligt en stor række ånder, kaldet orishas, men det blev forbudt, og slaverne blev tvangs døbt til katolicismen. For alligevel i al hemmelighed at kunne tilbede deres orishas, lod slaverne dem smelte sammen med de katolske helgener. Det anslås ifølge religion.dk, at op imod 85 procent af den cubanske befolkning har kontakt til santería.

I en forgård til et lille hus i det centrale Havana er der en brægen og en kaglen uden lige. Der ligger syv gedekid bundet på stengulvet. Der er sække med duer og spurve. Der er adskillige haner. De ligger alle klar til at blive ofret til helgenerne, for det er blevet spået, at Lázaro Vladimir Enriques Silveiras steddatter, 24-årige Milagrus, nu skal have tildelt sin santo, sin skytshelgen. Hun skal indvies i santería og blive "iyawo" - helgenernes brud. Ceremonien foregår normalt kun med deltagelse af indviede i troen, for oprindeligt var santería forbudt.

Milagrus er klædt helt i hvidt. Hun sidder i et hjørne i køkkenet, der er smukt draperet med stof i rødt og guld. Inden hun blev anbragt i sit hjørne i "paladset", fik hun en magisk halskæde, lavet af perler, der skal skabe kontakt til ånderne. Hun har fået hovedet vasket i et kar med vand og urter. Foran hende står krukke og skåle med sten og metalgenstande i. De repræsenterer de forskellige helgener i santería.

Her skal hun opholde sig hele den næste uge. Det næste år må hun kun være klædt helt i hvidt, ikke gå med sminke eller parfume - og under ingen omstændigheder fotograferes. Hun skal være ren.

Ceremonien går i gang. Først bæres gedekiddene hen til køkkenet. Et af dem får snuden bundet sammen omkring et stykke kokos. Det er magisk, fortæller Lázaro. Kokos bliver også brugt til at spå i - ved at se, hvordan den knækker, når den smadres. Det er på denne måde, at familien har fået at vide, at det er i dag, ceremonien skal foregå. En af mændene blæser kokosmel i hovedet på gedekiddet, og det bliver holdt over krukkerne.

Babalawoen, ypperstepræsten i santería, stikker en tynd kniv gennem halsen på gedekiddet og skærer langs struben. Der synges monotone vers til. Dyret spjætter, og langsomt, mens blodet flyder langs kniven i en tynd stråle ned over metalgenstandene, slukkes livet i dyrets øjne. Efter et par spjæt mere lægges dyret ned, kroppen skilles fra hovedet, som bliver lagt på gulvet. Kroppen bliver bragt ud i gården, hvor man får pelsen af og parterer den.

Da alle gedekiddene er ofret, er det hanernes tur. De får hovedet kappet af og bliver blødt ud over krukkerne. Lázaro lægger sig på alle fire på gulvet, og babalawoen bløder en hane ud over hans hår. Den monotone messen tager til. Også Milagrus er i sit hjørne med til at fremsige versene på det oprindelige afrikanske sprog.

Hendes stedfar, Lázaro, får et tørklæde om hovedet for at holde på blodet, og hanernes fjer bliver strøet ud over krukkerne. Duerne og spurvene får bare vredet hovedet af.

Alt bliver nu arrangeret i en opstilling til ære for helgenerne, og nye krukker med sten bliver sat frem. I dem bor der nogle andre helgener, fortæller Lázaro. Men de vil have noget andet at spise end de helgener, der bor i metalgenstandene. Til sidst kommer babalawoen med en lille

skildpadde. Den får også hovedet hakket af og bliver blødt ud over krukkerne på gulvet.

Præsten tager en flaske rom, som han hælder lidt af ned i skjoldet på skildpadden. Han drikker af skjoldet, og den tilstedeværende fremmede bliver også beordret at tage en tår af skjoldet og kan ikke undslå sig. Alle de andre til stede griner højt. Det smager stærkt sprittet af rom og blod.

Milagrus smiler og snakker med de andre, mens hun sidder i sit hjørne på en sivmåtte og overværer ofringen. Familiens mindste kommer hen og sidder hos hende på hendes skød. Det er her, hun skal sove den kommende uge, hvor hun også bliver spået med kokoskaller og små konkylier samt oplært i levereglerne og ritualerne i santería af familiens spåmand. Hendes skytshelgen bliver Ochun, også kaldet "Vor Barmhjertigheds Frue fra Cobre", en af Jomfru Marias genkomster som helgen for kærlighed, romantik, sødme, ferskvand, sindsro og guld.

Ugen afsluttes med en messe i den katolske kirke. Lázaro deltager dog allerede næste dag på nationalt tv som ekspert i et program om gravides kost. Han er til daglig doktor i medicin, og specialist i human ernæring ved universitetet i Havana.